

ТЕМИ ОТ МЕДИИТЕ

26.05.2017 г.

Важни обществено-икономически и политически теми

Investor.bg

✓ С поскъпване от 50% за година българските акции са най-печелившият актив у нас

Далеч назад са депозитите с доходност около 0% и имотите с между 7 и 17% годишно

Българските акции, измерени чрез борсовия индекс SOFIX, отчитат 49,94% повишение на цената за 12-те месеца до 25 май 2017 г., показват изчисления на Investor.bg. Текущата стойност на индекса е 658,5 пункта.

Така рондите акции отчитат много по-голяма доходност от депозитите, където тя клони към нула, и от жилищата, където според различни източници е между 7 и 18%.

Например според консултантската компания Bulgarian Properties цените на апартаментите в София са поскъпнали с 18% в годината до 31 март 2017 г.

За цялата страна индексът на цените на жилищата се е повишил със 7% през 2016 г. и очакванията са за 8,5% през 2017 г. Причината са по-слабите ръстове в провинцията в сравнение със столицата.

Така сравнявайки трите основни начина за спестяване у нас, българските акции побеждават. Разбира се, трите класа активи имат различен рисков профил и математическото сравнение е само за научни цели. То не е препоръка за покупко-продажба на ценни книжа, покупко-продажба на имоти или „разваляне“ на депозити. Още повече, че SOFIX в последния месец е в „плато“ и има ръст от едва 0,09%.

И така, кои са "героите" на SOFIX, отчели най-голям ръст?

Основният индекс на Българската фондова борса (БФБ) включва 15 компании, като с най-голямо повишение на цената на акциите за 12 месеца е Първа инвестиционна банка с ръст от 215,56% до 5,68 лв. за акция.

На второ място с повишение от 134,05% до 18,49 лв. за ценна книга е Алкомет АД - гр. Шумен. Дружеството произвежда алуминиеви профили, над 95% от които са за износ.

Следва Стара планина холд АД с повишение от 97,22% до 7,8 лв. за акция. Негови основни активи са дялове в М+С Хидравлик АД - Казанлък, Хидравлични елементи и системи АД - Ямбол, Елхим-Искра АД - Пазарджик и Българска роза АД - Карлово. Основната част от продукцията им е за износ.

На четвърто място с ръст на цената от 78,07% до 0,907 лв. за акция е Еврохолд България АД, като основният му актив е застрахователна компания в Румъния.

На пето място по поскъпване на акциите е Централна кооперативна банка с повишение от 66,49% до 1,61 лв.

Нито една от 15-те компании в състава на SOFIX не поевтинява за разглеждания 12-месечен период, като в дъното е Адванс Терафонд АДСИЦ с повишение от около 12% до 2,196 лв. за акция с отчитане на изплатения дивидент. Фондът притежава около 200 хил. дка земеделска земя в България.

✓ Домакинствата увеличават с 5,5% спестяванията си на годишна база през април

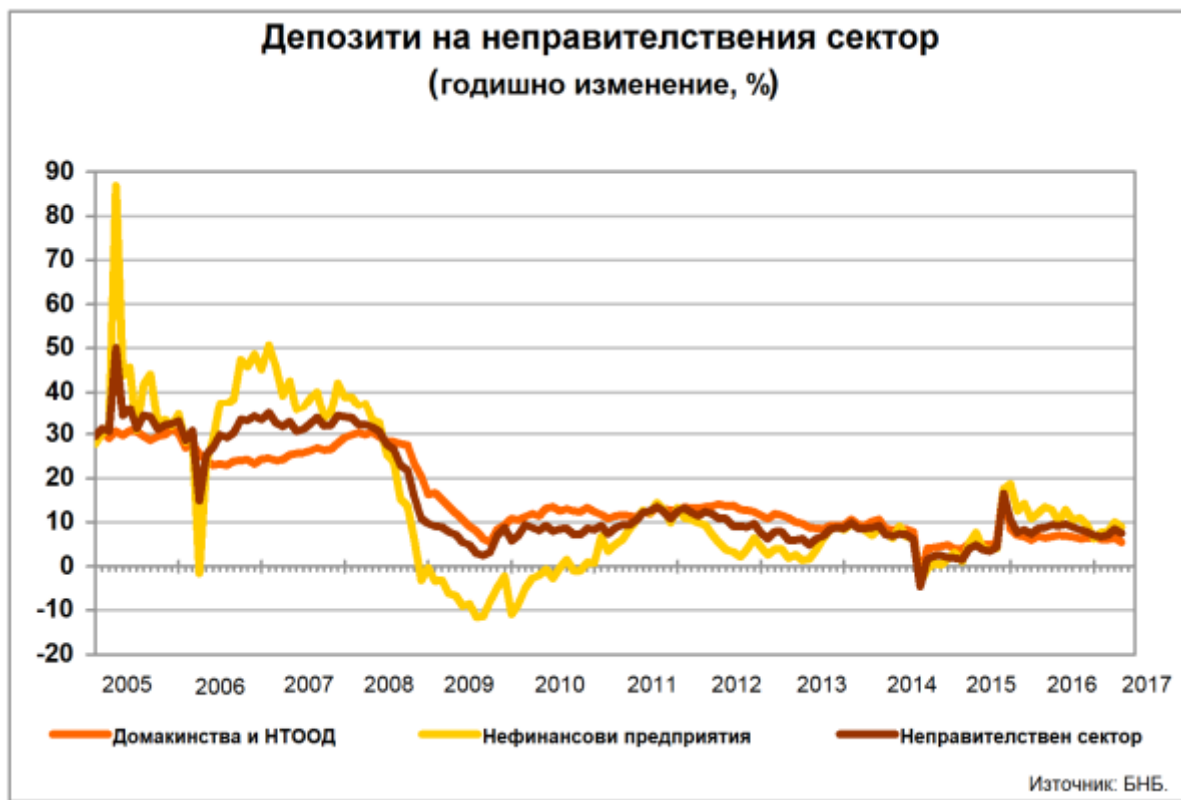
Кредитите на домакинствата също продължават да растат

Домакинства и нетърговски организации, обслужващи домакинствата (НТООД), държат в банковата система спестявания в размер на 45,635 млрд. лв. (47,9% от БВП) в края на април 2017 година. Те се увеличават с 5,5% спрямо същия месец на 2016 г. Забелязва се лек спад в годишния ръст спрямо март, когато беше отчетено годишно повишение от 6,4%. Това показва паричната статистика на Българската народна банка (БНБ) през април.

В края на април 2017 г. депозитите на неправителствения сектор са 68,401 млрд. лв. (71,8% от БВП), като годишното им увеличение е 7,6%. За сравнение през март беше отчетено годишно повишение от 8,4%.

Депозитите на Нефинансови предприятия са в размер на 18,846 млрд. лв. (19,8% от БВП) в края на април 2017 година. В сравнение със същия месец на 2016 г. те се увеличават с 9%, което е понижение спрямо 10,1% годишно повишение, отчетено през март 2017 година.

Депозитите на финансовите предприятия нарастват с 28,3% на годишна база през април 2017 година и в края на месеца достигат 3,920 млрд. лв. (4,1% от БВП).

Нетните вътрешни активи са 49,05 млрд. лв. в края на април 2017 година. Те се увеличават с 5,1% спрямо същия месец на 2016 г. В края на месеца основният им компонент – вътрешният кредит, възлиза на 50,767 млрд. лв. и нараства спрямо април 2016 г. с 3,7%.

През четвъртия месец на годината вземанията от неправителствения сектор се увеличават с 4,5%, достигайки 52,627 млрд. лв. В края на април 2017 г. кредитите за неправителствения сектор са 51,453 млрд. лв. (54% от БВП) при 51,014 млрд. лв. към март 2017 г. (53,6% от БВП). През миналия месец те се увеличават на годишна база с 4,3%.

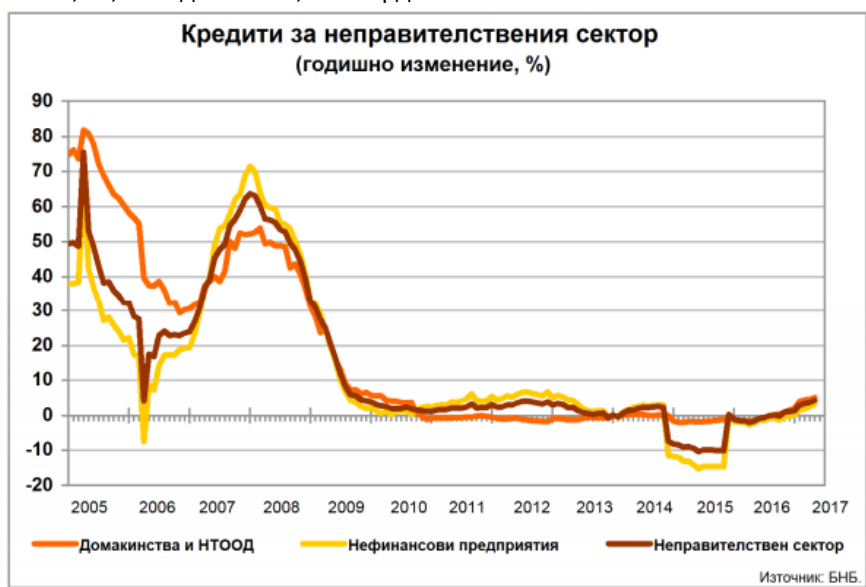
Изменението в размера на кредитите за неправителствения сектор е повлияно от нетните продажби на кредити от Други парично-финансови институции (ПФИ), чиито обем за последните дванадесет месеца е 135,9 млн. лева. На годишна база продадените кредити от други ПФИ са 169,9 млн. лв. (в т. ч. 1.1 млн. лв. през април 2017 година), а обратно изкупените кредити – 34 млн. лв. (в т. ч. 4,7 млн. лв. през април 2017 година).

Кредитите за нефинансови предприятия нарастват с 3,3% на годишна база през април 2017 г. и в края на месеца достигат 31,058 млрд. лв. (32,6% от БВП).

Кредитите за Домакинства и НТООД са 18,935 млрд. лв. (19,9% от БВП) в края на април 2017 година. Спрямо същия месец на 2016 г. те се увеличават с 5,2%.

В края на април 2017 г. жилищните кредити са 8,897 млрд. лв. и нарастват на годишна база с 2,7% при 2,4% годишно увеличение през март 2017 година.

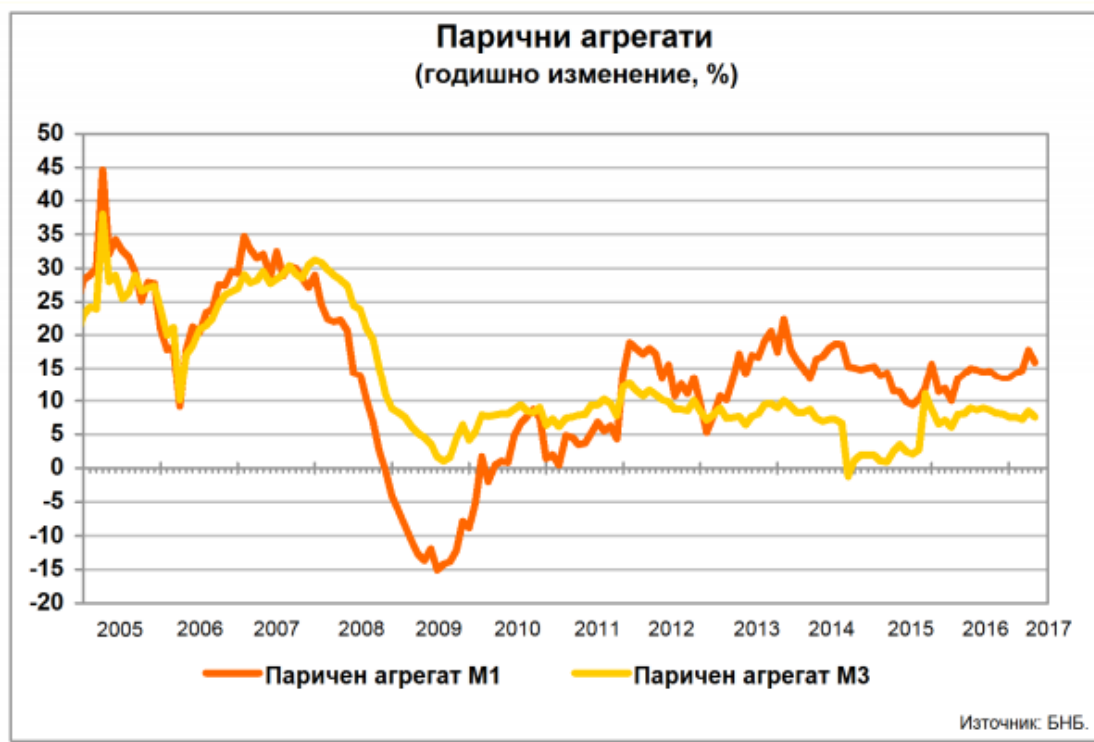
Потребителските кредити възлизат на 7,437 млрд. лв. и се увеличават с 3,4% спрямо април 2016 г. На годишна база другите кредити се увеличават със 78,5%, като достигат 1,274 млрд. лева.

Кредитите, предоставени на финансови предприятия, са 1,46 млрд. лв. (1,5% от БВП) в края на април 2017 година. В сравнение с април 2016 г. те се увеличават с 18,1%.

Нетните чуждестранни активи са 50,163 млрд. лв. в края на отчетния месец при 50,510 млрд. лв. в края на март 2017 година, като нарастват с 8,2% в сравнение с април 2016 г. През април 2017 г. чуждестранните активи се увеличават със 7,7%, като достигат 59,388 млрд. лева. Чуждестранните пасиви са 9,226 млрд. лв. и на годишна база се увеличават с 5,1%.

Паричното предлагане през април, или т. нар. широки пари, се увеличават на годишна база със 7,6% при годишно нарастване от 8,5% през март 2017 година. В края на април 2017 г. широките пари са в размер на 79,663 млрд. лв.

News.bg

✓ Три са основните акценти в доклада на КЕВР за 2016 г.

Депутатите от Комисията по енергетика приеха единодушно доклада за дейността на КЕВР за 2016 година, съобщиха от КЕВР.

Подкрепата на либерализацията на електроенергийния пазар, диверсификацията на газовата търговия и стартът на реформата във водния сектор. Това, според председателя на Комисията за енергийно и водно регулиране (КЕВР) Иван Иванов, са основните акценти в регулаторната политика за 2016 г.

"Комисията за енергийно и водно регулиране изпълни най-важните си задачи за 2016 г., с което допринесе за утвърждаване на положителните тенденции за оздравяване и устойчиво развитие на българската енергетика. В приетите решения регулаторът следваше неизменно принципите за независимост, експертност и безпристрастност. Върху Комисията не беше оказван политически натиск и работата ѝ беше подчинена на ясни правила и на стриктно спазване на законността". Това заяви председателят на регулатора Иван Иванов.

Финансовото стабилизиране на електроенергийния сектор е била сред водещите задачи за 2016 г. В резултат на приетите законови промени и на ценовите решения на КЕВР значително е подобро финансовото състояние на НЕК, смятат от регулатора.

Регулаторът има съществен принос за процеса на либерализация на електроенергийния и на газовия пазар у нас, подчерта Иванов. През 2016 г. енергийният регулатор подкрепи с реални действия старта на Българската независима енергийна борса (БНЕБ) като инструмент за прозрачна и справедлива борсова търговия.

От КЕВР приеха нормативната база за въвеждане на различни сегменти за борсова търговия с електроенергия, с което гарантира прилагането на справедливи принципи на ценообразуване, каза председателят.

Според него с успешното въвеждане на сегментите търговия ден напред и търговия по двустранни договори се създава реална възможност борсата да се включи в регионалната търговия на електрическа енергия.

През миналата година КЕВР прие и необходимата нормативна база, даваща възможност на малкия бизнес свободно да договаря доставки, както и да сменя доставчика си на електроенергия. След това през 2016 г. на свободния пазар излязоха над 85 хиляди нови потребители. От април 2016 г. битовите потребители безплатно могат да сменят доставчика си и при заявено желание от тяхна страна, да се върнат отново на регулирания пазар.

За регулаторната дейност в сектор "Природен газ" през 2016 г. в Комисията са приети редица подзаконови актове, с които е създадена необходимата нормативна уредба за либерализация на газовия пазар.

Изменени бяха Правилата за предоставяне на достъп до газопреносните и/или газоразпределителните мрежи и за достъп до съоръженията за съхранение на природен газ, приети бяха промени в Правилата за търговия с природен газ.

Комисията одобри изменения в Методиката за определяне на цени за достъп и пренос на природен газ през газопреносните мрежи, собственост на "Булгартрансгаз" ЕАД. С това бе въведен европейския входно-изходен модел с различни ценови зони.

Одобрени бяха нови Правила за балансиране на пазара на природен газ и Методика за определяне на дневна такса за дисбаланс. С активното участие на КЕВР и на гръцкия регулатор RAЕ беше сключено Споразумение за междусистемна свързаност между операторите на газопреносните мрежи на България и Гърция. Проведен беше пазарен тест за резервиране на капацитет за междусистемната връзка "Комотини-Стара Загора".

Регулацията на водния сектор е едно от сериозните предизвикателства пред Комисията, смята Иванов. През 2016 г. е направен анализ на постъпилите нови 5-годишни бизнес планове на близо 50 ВиК дружества за регулаторния период 2017-2021 г.

Вече са одобрени бизнес плановете и ценовите предложения на някои от ВиК дружествата, заяви Иванов.

В резултат на направената вътрешна реорганизация, регулаторът подобри значително работата с жалбите и сигналите от потребители и това доведе до удвояване на броя на взетите решения, каза доц. Иван Иванов.

Той постави акцент и върху активната международна дейност през 2016 г. Това даде възможност Комисията да участва пълноценно в работата и в приемането на общите решения на европейските регулаторни органи и същевременно допринесе за повишаване на експертния капацитет на българския регулатор.

Официалният отчет на регулатора за основните направления в неговата работа през периода се приема ежегодно от законодателния орган, след обсъждане в специализираната парламентарна комисия. В заседанието участваха също членът на регулатора Евгения Харитонова, главният секретар на КЕВР и ръководители на специализирани дирекции.

[БНТ](#)

✓ Липсват желаещи да работят като хлебари

Хлебопроизводители от Благоевград отново поставят въпроса с липсата на кадри в бранша. Собственици на пекарни в региона се оплакват, че много от служителите им са в пенсионна възраст, а младите хора въобще не искат да работят в сектора.

Димитър Бакалов от Благоевград се занимава с производство на хляб и хлебни изделия повече от две десетилетия. Признава, че през последните няколко години все по-трудно намира работници за обектите си.

Димитър Бакалов, хлебопроизводител: „Проблемът е много голям. Няма работници никъде. Почти всички, където работят 80% са пенсионери – хора, които всеки момент могат да си тръгнат ако им се наложи, ако не им позволява здравословното състояние.“

Според Бакалов проблемът не е в заплащането.

Димитър Бакалов, хлебопроизводител: „Средна заплата някъде около 1 000 лева, но млади хора няма. Няма интерес да се обучават. Всички млади хора тръгват за София и за Лондон. Лека и доходна работа търсят, добре платена. Никой не иска да застане да работи въпреки че това е перспективна професия.“

Работата в пекарните не е лесна, но носи голямо удоволствие, признава Цветанка Китанова, която вече 13 години е майстор-пекар.

Цветанка Китанова, майстор-пекар: "Трудна, защото човек трябва да има едно огромно търпение, когато прави хляба... То е наука, то не е само занаят... Харесва ми начинът, по който ще направя хляба и как ще излезе този хляб от фурната, радвам се на някакво произведение.“

За да се научат тънкостите при приготвянето и печенето на хлебни изделия са нужни поне две години, казват майсторите-пекари. От бранша в Благоевград настояват да бъде разкрита и паралелка поне в една от професионалните гимназии в града, където учениците да изучават тази професия.

[В. Стандарт](#)

✓ Нанков: ТОЛ системата ще бъде факт

За да спечелим войната по пътищата, трябва да спечелим войната с ТОЛ системата, а тя боксува от година и два месеца, обяви министърът Николай Нанков пред БНТ. В петък трябваше да бъдат отворени офертите, фирма обаче е подала такава, но е депозирала и жалба.

Обикновено всичко идва от лица, които нямат интерес да се въведе електронната винетка", отсече Нанков. "С въвеждането на ТОЛ системата най – натоварени ще бъдат тежкотоварните автомобили. България е страната с най – ниското таксуване при преминаване през територията ѝ. Логиката е електронната винетка да не превишава стойности на сегашната винетка. Ще има по-гъвкав модел на ценообразуване. Ще има възможност за едnodневна електронна винетка и винетка уикенд. Годишната ще трае една година от датата на закупуване", продължи Нанков.

Процедурата по изграждане на тол системата е на финалната си права. Има подадени 6 оферти и се очаква решението на съда по подадените жалби. Ако решението е в полза на възложителя, ще бъде назначена комисия за разглеждане на офертите. В обозрими срокове тол системата ще бъде факт, завърши министърът на регионалното развитие и благоустройство.

✓ Три "висящи" сделки за приватизация ще се довършат до юни

Трите приватизационни сделки, които са в завършено положение, все пак ще бъдат завършени въпреки заявката на кабинета "Борисов" за край на продажбите. Причината е, че вчера срокът за обществено обсъждане на промените в Закона за приватизацията, внесени от ресорния министър Емил Караниколов, беше удължен до 10 юни. Дотогава ще се събират мнения и отзиви, а после той ще тръгне из комисиите в Народното събрание. После следват първо и второ четене в зала, което означава, че промените могат да са факт едва в края на юни.

В процедура за продажба в момента са обособени части на фирми - две от "Български пощи" - в Панагюрище и във Велико Търново, както и бивш учебен корпус в с. Миндя. Процедурите се очаква да приключат до 1 юни, става ясно от оценката на въздействие към проекта.

В началото на май правителството изненадващо обяви, че спира приватизацията, а Министерството на икономиката спешно изготви и публикува предложението си за законови промени. Ресорният министър Емил Караниколов се аргументира с факта, че почти нищо не е останало за продажба. Анализ на Агенцията за приватизация, чийто шеф доскоро бе именно Караниколов, показвал, че над 98% от фирмите вече били раздържавени. "Ще приветстваме всяка регламентация на публично-частното партньорство, но считаме, че към момента процесът на приватизация е приключил", обобща министърът.

Все пак обособени части от държавни предприятия и техни дъщерни дружества ще могат да се продават, но само с разрешение от Народното събрание по предложение на правителството.

✓ Горивата ще продължат да поскъпват - ОПЕК удължи споразумението за петрола с девет месеца

От ОПЕК поеха ангажимента производството на суровината да се съкрати с 1,2 млн. барела на денонощие

Организацията на страните износителки на петрол (ОПЕК) ще удължи действието на споразумението за съкращаване на добива на нефт с още девет месеца. Така то ще е в сила до март 2018 г., стана ясно след срещата на картела във Виена.

От ОПЕК поеха ангажимента производството на суровината да се съкрати с 1,2 млн. барела на денонощие. Участниците извън картела се съгласиха да намалят производството си с 580 хил. барела. Сред страните е и Русия, която прие да съкрати производството с 300 хил. барела на денонощие.

Междувременно с ограничаване на производството на суровината цената ѝ се покачи и стигна над 50 долара за барел от началото на годината. В САЩ добивът се увеличи с 10 на сто.

В очакване на решението на ОПЕК, котировките за сорта Brent се покачиха до 54 долара за барел.

Припомняме, че в края на ноември миналата година бе сключено споразумение, което предвижда ограничаване добива на петрол с около 1,8 млн. барела на денонощие за период от 6 месеца, считано от 1 януари 2017 г. Решението предвижда не само ограничаване на производството, но и съкращаване на добива.

✓ Как \$100 станаха \$72.9 милиона: 7-годишният възход на биткойна

Цяла финансова история поставя началото си през 2010 година, когато един човек си купува... пица.

Любимото за мнозина ястие обаче не е най-важната част в направената тогава трансакция. Основата на събитието се крие в начина, по който продуктът е заплатен.

Ястието струвало 10 000 биткойна, а поръчката остава в историята като първият път, в който виртуалната валута е използвана за заплащането на реален продукт. Сега тази вечеря би струвала 20 милиона долара.

С днешна дата този ден е превърнат в празник за феновете на дигиталните пари, наричан Bitcoin Pizza Day.

Биткойнът извървява дълъг път от тогава до сега. Стойността на виртуалната валута, както и използването ѝ, набират сериозна скорост.

Преди 7 години, когато на 22 май 2010 г. американецът си закупува онези прословути две пици, един биткойн струвал около 0.003 цента. И ако ранните тогава инвеститори са вложили 100 долара в биткойни, то днес виртуалните им пари биха стрували около 72.9 милиона долара.

Стойността на дигиталните пари скача толкова бързо, че през март една виртуална монета за първи път в историята си стана по-скъпа от унция злато.

Повишаването на биткойна се дължи на факта, че популярността му скача рязко през последните години. Ако допреди 7 години е имало по-малко от 10 000 трансакции в биткойн, то до януари тази година сделките са се утроили.

Анализатори изтъкват, че апетитът идва от схващането за биткойна като по-добра инвестиция от други активи, както и от факта, че виртуалните монети са станали все по-търсени в Азия.

Нека обаче върнем лентата назад. Какво точно е биткойн? Това е криптовалута, което означава, че съществува само в дигиталния свят.

Биткойнът е разработен през 2009 година от човек, чиято самоличност все още е загадка. Основателят използва името Сатоши Накамото, разработвайки валута, която се основава на платежна система, позволяваща разплащания между двама души без намесата на други страни - например банки.

От Световния икономически форум посочват, че притежателят държи своите дигитални пари в биткойн портфейл - мобилно приложение или устройство, чрез което се изпращат и получават дигиталните пари.

На първо място човекът получава биткойни за стока или услуги или чрез обмен, в рамките на който се заменят истински пари за биткойни според основния валутен курс.

Всеки притежател на виртуални пари има собствен адрес, подобно на номер на банкова сметка, чрез който контролира дигиталните си притежания и всяко движение на виртуалните пари.

Трансакциите се извършват чрез технология, наречена блокчейн. Това е място, на което се съхраняват данни за всяка сделка с биткойни.

Получателят при сделките обаче взема виртуалните пари едва след като трансакцията бъде проверена. Самата проверка включва решаването на сложен математически проблем - процес, който се нарича миниране.

Биткойните могат да се използват или в интернет пространства като WordPress и Reddit, или на места, които приемат валутата. Когато искате да замените виртуалните си притежания за истински пари, тогава търгувате биткойните на борсата.

И докато виртуалните пари все още не могат да се използват в кварталния магазин, според някои експерти това е просто въпрос на време. На този фон Япония дори прие цифровата валута като легален метод за плащане, като се очаква Русия също да предприеме подобна крачка догодина.

Първата японска авиокомпания, която ще приема плащания с биткойн

Превозвачът с амбиция да привлече повече клиенти

Не всичко обаче е розово в света на биткойн. Има лимит на сделките, които могат да бъдат обработени на определен период от време, като увеличаването на ограничението на трансакциите би означавало забавяне на плащанията.

От години между разработчиците на биткойн съществуват спорове относно капацитета, като проблемът все още не е решен.

Сделките в момента се осъществяват чрез "блокове", а максималният размер, който може да се обработва за един блок, е един мегабайт.

Някои от разработчиците обаче настояват за разширяване на този размер заради увеличаващия се капацитет на мрежата.

Не всички страни приемат биткойн търговията с охота. Правителствата по света не одобряват факта, че потребителите на виртуалната валута са анонимни, което предизвиква опасенията за престъпна дейност и пране на пари.

Мненията относно валутата са противоположни. Според едни биткойнът ще продължава да върви нагоре, докато според други това е балон, който ще се спуска.

И все пак дигиталните пари сякаш нямат спиране и все по-често разбиват рекорд след рекорд в стойността си, като дори днес те скочиха до 2 700 долара.